

Lapfőnököse:
Dr. VÁKAR LAJOSNÉ
 Felelős szerkesztő:
HERBERGH VIKTOR
 Kiadóhivatal:
 Vakar könyv- és papirkereskedése Csiszakeredán, hová a hirdetések árai és előfizetési díjak előre küldendők.
 Helyes szám ára: Lett 8.—

CSIKI LAPOK

POLITIKAI KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Hirdetési ár:
 Egész évre Lett 100.—
 Félévre „ 80.—
 Negyedévre „ 40.—
 Kalföldre egy évre „ 440.—
 Hirdetési díjak a legolcsóbban számítanak.
 Kéziratok nem adnak vissza.
 Nyilvántartási költségek díja szerenkint Lett 25.—
 Megjelenik minden vasárnap.

Ecce homo, ime az ember!

Nagybójtai gondolatok és megfontolások.

2. A zsidó főpapok.

Az isteni Mester föllépése lázba hozta az embereket. Addig még soha nem hallott, új tana meghódította a lelkeket. Megdönthetetlen igazságai varázshatalmába ejtették az elméket. Hozzá járultak letagadhatatlan csodatettei, mellyel istenségét Jézus világosan bebizonyította, úgy hogy a vakon született meggyógyításakor nyíltan bevallották a farizeusok: Ha ez nem Istentől való, nem tehetett volna semmit. A zsidó főpapok féltették tekintélyüket, mert belátták, hogy ők eltörpülnek Jézus nagysága mellett. Ő önzetlen, ők pedig existenciának, kenyérkeresetnek, hivatalnak tartották a papságot. Szomorúan kellett látniok, hogy oda a dicsőség, most van a nap lemenőben, nekik kisebbedniök kell, a vetélytársnak pedig növekednie.

Amikor meg Jézus ünnepelesen bevonult Jeruzsálembe s az egész város tombolt örömben, a papi fejedelmek bosszankodának. Mivel már többször megakarták fogni, de senki sem veté rá kezét, ők pedig erőlesen nem léphettek még fel, mert félték a néptől. De azért a gyűlölet szikráját elszorták. Szemére lobbantották, hogy szombatot megszegi, még kérdőre is vonták: Micsoda hatalommal műveled ezeket? és ki adta neked ezt a hatalmat? Jézus megfeddette a papi fejedelmeket, hogy a népre nagy terhet rónak, de egy ujjal sem könnyítenének rajta. Szerették volna Jézust ártalmatlanná tenni, de nem merték, a poroszlókat megis kérdezik: Miért nem hoztátok el őt? Azok határozottan megmondták az okot: Soha ember így nem beszélt, mint ez az ember. Csak várták az alkalmat, hogy rajta üssenek. Az nem is késett. Lázár feltámasztása sok zsidót megértített. Azért a főpapok és farizeusok összehívták a főtanácsot. „Mit csináljunk, mert ez az ember sok csodajelt művel? Ha tovább így hagyjuk őt, mindnyájan hinni fognak benne, eljönnek a rómaiak és elveszik helyüket és nemzetünket. Mennyire kilóg a lóláb? Csunya

kétszínűség! Káifás főpap még jobban szűpíti a dolgot: Jobb, ha egy ember hal meg a népért, mintsem az egész nemzet elveszen. Parancsot adtak a főpapok, ha valaki tudja, hol van Jézus, jelentse fel, hogy megfogják őt, mert elhatározták, hogy megölik. Közben Judás önként ajánlkozik vak eszköznek: Mit akartok nekem adni és én őt a kezetekbe adom? Azok harminc ezüst pénzt rendeltek. Tudjuk, meg is történt a szörnyű árulás. Siettetek a dolgot, hogy ne az únnapon történjen meg a végzetes tettük, nehogy támadás legyen a nép között.

Elször Anuás főpaphoz vitték Jézust. Ez érdeklődött az ő tanítása felől. Jézus válasza rövid volt: Nyíltan szólottam, titokban nem beszéltem, mindenki meghallgathatott, kérdez azokat, kik hallgattak, mert tudják, mit mondtam. Erre egyik poroszló arcú úti: Így felelsz-e a főpaphoz? Fájó dolog, mikor a respektet durva eszközökkel kell fenntartani. Az igazság hirdetői legyenek az igazság őrei is, ez szeri meg a tekintélyt. Majd megkötözve Káifáshoz kerül a Mester. Rög fájt már a foga rá, hogy Jézust el tegye láb alól. Isten baránya a gyűlölet farkasai között! Szereitek volna jogcímeket találni a halálos ítélethez. Még hamis ítélet sem találtak, pedig sok hamis tanu jelentkezett. Kényszerítette a főpap az élő Istenre, hogy nyilatkozzák, ő-e Krisztus, az Isten fia: Erre határozottan válaszolt Jézus: Én vagyok. Erre Káifás megszagatta ruháit, mondá: Káromkodtál. Mi szükseágünk van még tanításra, ime most hallottátok a káromkodást. Mit ítélték? Kérde a papi fejedelmektől. Azok felelték: Méltó a halálra! A főpapok célja sikerült, elérték tervüket. Mikor Pilatus Jézus és Barabás közti választást enged a népnek, a felizgatott tömeg Jézus halálát követeli. Még a feliratot is megváltoztatni akarják, de Pilatus nem enged. Ecce homo, ime az ember! Nagy baj, mikor a szenvedély vezet: irigység, düh, mert nem válogat eszközökben. A vágányokról lekerült vonat rohan a vesztébe. Vajjon mi nem találunk magunkban e főpapokhoz hasonló vonást?

Becsületes munkának jött el az ideje.

Az emberből a mostani világban nem egyszer ki-vánkoszik ki az eps. A gondolkodó, adott helyzetekkel és körülményekkel számolni tudó koponya azonban viasszafajtja. Nem epéskedésre, hanem munkára volna szükség már. Elhelyett ott tartunk, hogy ma-holnap száját sem lehet tátani. Nem kívánkozhat elő a torkotfogató, kétségbeesett gondolat, mert bármily meggyőződéssel és jóakarattal is tör elő, baj szármaszik belőle. Minden hang gyanús. Sanda „lesipuskások”, „karikás magya-okkal” van tele a vidék, akik „mérgezik”, „ölik” az „egyedül üdvösítő” köztudatot.

Gyalázatos állapotok ezek, ahol a gyanu, a rágalom s más eféle „jó” eszmék vertek melegágyat. Ahol nem a szigor, semmi rabullasztikával meg nem változtatható tények szabják meg a cselekvés irányát. Pedig a tényeket számlításon kívül hagyni nem lehet. S ha valaki mégis ezt teszi — helyrehozhatatlan ballépést követ el.

Ujabbban a falumunkával van baj. E körül kösszörülnek pennákat. Nyomban szegessük le: nem tudnak annyit összeírni, amit es a kérdés meg nem érdemelne. Hisz a jelen pillanatban már egészen világos helyzet előtt állunk: cöltudatos, a helyzetet tökéletesen ismerő falumunkán állunk, vagy bukunk. Harmadik eset nem létezik.

Meg is indokoljuk, hogy miért. A kisebbségi magyarság (a nyomó többsége földműveléssel foglalkosik. Számtanszerűen pontos követelések, hogy ennek a néprétagnak megerősítésére fektetendő a főszűly, hogy a ráépült többi társadalmi osztályokat eltarthassa.

Az ellenkező álláspont esetleges bizonyítására kár gőst pocskólni.

Érthetetlen tehát, hogy egyesek „lesipuskás” s más nagyszőrű jelszókkel tündélt írások keretében vitáznak a kérdés felett s nagy hangon, ahogy azt mi előző számunkban, a kérdéssel foglalkozó cikkünk keretében leszegertük, megállapítják: „A falu önmagát kell, hogy megsemmisítse papja, tanítója s a vezetésre alkalmas többi emberével!”

Mind helyes ez, hisz mi sem állítottunk mást, ha a nagy szavakkal dobálózó írót el olvastuk a cikkünket. Csak azt nem értjük, miért kell ennél a kérdésnél vitáznunk, amikor lényegében egy és ugyanazok a megállapítások. Lehet akár személyeskedni valaki, mert állítottuk: a helyzetüknél fogva falumunkára kötelezett falusi vezetőket meg kell tanítani a munkára. Eő kell venni a föld hatalmas szakkiróalmát s gyakorlati utmutatásokkal teletűndelve késbe adni azt az anyagot, mely a községenként váltakozó körülmények szerint feldolgozásra és megtanulásra vár.

Nem mondta itt senki, hogy a Magyar Párt tulajgosan elfoglalt vezetői álljanak sorompóba. Nem követel senki senkitől erejét meghaladó munkát. Ezenben

A „CSIKI LAPOK” TÁRCÁJA.

Érdekességek Csiktaplocza község multjából.

XXI.

„Szent Ferenc fia” és a taploczalak.

Folytatás és vége.

1661-ben százhetveezer foglyokat számlált meg a Török Targu-Mures, mind Erdélyieket... s ezt Kemény János Fejedelem okozta; itt Csikban 26 Templom égett el egy nap; a Sumleui Klastrom is, hol 9000 székely keresett vala menedéket — 21 Oct. Ekkor Csikból 10.000-ot vittek el a Tatárok; többet öltek meg.

E történelmi teljegyzést Benkő Károly másolta ki a ciucsangeorgiui híres anyakönyvből — mely szomorú eseménnyel kapcsolatosan P. György József könyvéből tudjuk meg, hogy Izmael paa embereinek öldülk pusztítása közben, a somlyói zárdá 12 szerzetese közül, 1661 október 21-én, négyet öltek meg a tatárok, m. p.

P. Somlyai Miklóst, ki Somlyón 1600 körül született, tehát már 61—62 éves volt: a cioboteni magaslatokon kocsolták tel; P. Páltalvi Pétert, ki Páltalván 1598-ban született s ki 1655 junius 4-ig rendes nevén: Csizser Péter néven, világi pap volt a Szent Péter Egyházmegyében (tehét a taploczai filiának is lekipásztora!) s csak azután lépett át a szerzetbe. A tentemlített napon a tatárok elől, a mai klastrom innesső részének helyén állott, úgynevezett Szent Ferenc kápolna, fedele alá menekült, ahol a templommal együtt elégett.

Szentimrei József clericus pedig a Fitőd fölötti harcokban öltek meg a tatárok. Széki János laikus testvér szintén a tatárhordák áldozata lett.

A felbőszült pogányok négy szerzetest hureoltak magukkal, négyen pedig — Isten segítségével — szerencsésen megmenekültek: P. Jegenyei Ferenc, Jenőfalvi András, Lite-

rati Bonaventura és Taploczai István lóháton menekülve mentették meg életüket...

De lássuk csak: ki volt Taploczai István, mert minket ezuttal közelebből is érdekel?...
 Feleletül P. György József idézett munkájában, az 504 és 505-ik oldalakon a következőket találjuk:

„Reverendissimus P. Görög István szül. Ciuc-Toplican (miért inkább Taploczai István néven szerepelt) 1631-ben, beöltözött Sumleui-Ciuc 1750 febr. 15-én, felszentelték 1656 aug. 25-én (vagy előbb!). 1658-ban már csibomlyói zárdájának 1660. 62., 63-ban Definitor.

Annak idején a Rómába küldött telterjesztés szerint: az ájtatos, jámbor, vallásos és buzgó P. Taploczai István, az eretnekség gyászos elterjedésekor, mikor az erdélyi kath. Egyház hajója veszélynek volt kitéve, nem késlekedett az Ur házat falként védelmezni; a székelyföldi Csik-, Gyergyó-, Kászont, Vlahita, Lueta hol 53 falu van, az eretnekség szennytől megmentette saját személyével, jelenlétével és tekintélyével az eretnek papokat, vagyis prédikátorokat, kik a katolikusok templomaiban már terjesztették hamis hitelveiket és a szentegyházak ellen dühöngtek kiirtotta és igaz hitet ezen helyeken annyira állandóvá tette, hogy az — az Isten kegyelme és dicső Anyjának esedezése tolytán, az eretnekség anyvi viharai között is, sirtetlenül megmaradt.

Parchevich Péter, a bákói és moldvai egyházak Apostoli Helynöke, mint 1673 május 16-án kelt Patens levele bizonyítja, midőn a lengyel királyhoz és innen Rómába a S. Congregatiohoz ment, P. Taploczai István csiki gvárdiánt, a kipróbált életű és erkölcsű férfit, Bákó és Moldova Vicarius Generalisává tette: XI. Ince pápa pedig 1677 január 11-én Rómában kelt „Breve”-vel a bákói egyház Vicarius Apostolicusává nevezte ki. Ezen méltóságot azonban nem sokáig viselhette. 1678-ban a borbhegyesi fűrdőre s onnan a sumleui zárdába jött, hol élete 47-ik, papsága 23-ik, vicariusságának 2-ik évében az Urban elhunyt, 1678 szeptember 9-én.”

P. Taploczai Istvánról — P. Kájoni János feljegyzései alapján — föltétlen felemlítendő, hogy ő még 1678 előtt megalakította a korda-viselő társulatát, melynek tagjai Csik-, Trescuane és Odorbeiu vármegyék, jobban mondva „szék”-ek, azon kath. hívői voltak, akik Szent Ferenc nyomdokait kívánták követni.

Mindezek után pedig, talán nem lesz teljesen érdektelen egyttal idecsatolni ha megrövidítve is) a magas pápai leiratnak a fordítását, amellyel Taploczának a szentéletű szülöttjét, a fentemlített előkelő méltóságba a pápa kinevezte

„XI. Ince Pápa. Szeretett Testvér, üdvöt és apostoli áldást!

A moldvai fejedelemségben lévő bákói egyház lelki-szükségletein,

az idő szerinti bákói püspök joghatósága alatt lévő ker.hívők kormányzásán égből nyert pásztori gondoskodásunkból kitolyólag segíteni kívánván és a te hited, okosságod, tudományod, életszentséged és kath. hited iránti buzgóságodban Isten után bízva, a hitterjesztési ügy főnökeinek a Tiszti. római egyház bíborosának tanácsából, a szokott joghatóságokkal, a mi és az apostoli Szék beleegyezéséből, apostoli hatalmunknál fogva, jelen levelünk értelmében, tégedet nevezett bákói egyház apostoli helynökévé teszünk és küldünk ki, tiszteletben tartva mindig az előbocsátottakban ezen bíborosok gyűlekezetének tekintélyét. Nem lévén akadályozva stb... stb... stb...
 Kelt Rómában, Szent Péternél, a halászyürü alatt, 1677 jan. 11-én, papságunknak első évében. I. G. Husius.”

Hátirat: „Taploczai István szeretett fiunknak, a szorosabb Observantiáról nevezett szent Ferencrendű tanárnak.” (P. György J. id. m. 717 old.)

* * *

A taploczai szülöttől származott ferencrendi szerzetesek másik kimagasló alakjáról, írt. P. Botár Joakimról,

Venczelné kalapszalonn vállal mindennemű PLISSE munkát.

ast joggal elvárja minden, nyomorultán lemeradt helyzetével és jövőjével tördő gondolatok, hogy a munkásokat állítsák sorompóba. Tanítsák, neveljék a népet, hisz az egész világon ezt tessék.

Mi történnék, ha főiskolai haligatónk és középiskolánk magasabb osztályaiban járó fiataljaink, megfelelő szakirányítás mellett, munkatáborba tömörítve, a kivánalmak égetően sürgette feladatunkat végmenek? Tán megállana a nap a kilitástalanságtól sötétül, vadregényes bércek felett?

Oh, nem. Ilyesmí semmi körülmények között nem következnék be. Ellenben a példa busdítana s a következő esztendőben tán bőségesebb termést hozna a „hagyományok táplálta” föld.

Csodálatos valami, hogy minden kezdeményesét sürgető gondolatpendítésre felgyűlnek egyesek és nyomban, a nélkül, hogy meggondolják mit tesznek, visszavágnak. Mi ez? Ki és milyen jögon osztályos itt magyarokat? Ki és milyen jögon veri a mellét és hangosítja a csahatatlant jó kisebbségi magyar mivoltát? Hát vannak itt hervadhatatlan érdemek, vagy soha nem látott eredmények?

Kétségtelenül ott tartunk, hogy a kisebbségi magyar társadalomra óramű pontossággal beállított szerep vár. Minden kis keréknek, hajszálvékony, vagy fatörzsi vastag tengelynek komoly felkészültséggel és széleskörű lelkimerettséggel kell elvégeznie a rá bízott munkát. Ellenkező esetben nincs eredmény. Ezt a beosztást azonban egyszer már el kell kezdni.

Nem személyeskedő „minőségmegállapítás”, hanem szereposztásra van szükség. Aki a mostani világban éppen a legjobb szándékuak között igyekszik jobb ügyös méltó busgalommal „minőségmegállapító” személyeskedést végezni, már nem a mi embere. Már nincs tisztában a dolgokkal és ne sávarja a csendesedni vágyó viseket!

Ma sok mindennél fontosabb, hogy a nyomásos rendszerről szabadgazdálkodásra áttérő községek földjeit, milyen állapotban vannak, mit termelhetnek és hogyan azokban, mert egy ilyen változás, megfelelő előkészítés hiányában, községek egész sokaságának akaszthatja a koldustarissnyát a nyakába.

Minden valamire való gazda tudja, hogy a szabadgazdálkodási rendszer bevezetésével kezdődik a tulajdonképpeni gazdálkodás, a föld tudománya. Ezt pedig nem lehet állítani, hogy ezen a téren otthonosok a székely gasdák. Honnan tanulták volna meg, amikor évszázadok óta egy és ugyanazon forgórendszer szerint műveiték földjeiket?

Es a kérdés nagyon fontos s egyben súlyos is. Ezzel kapcsolatosan nem lehet személyeskedni. Akinek kedve van az esziráyu pennaforogására ám tegye, de aztán vizsgálja is a következményeket, mert ha ezt a napról-napra jobban súlyosbodik ügyet nem lehet a helyzetek megfelelő becsültelességgel megoldani, kiszámíthatatlanul súlyos következményei lesznek már a közel jövőben.

Számolni kell azszal, hogy az előképesés hiánya folytán mihaszna burjánbalmazokat is hozhatnak a földek éveken át. Mi lesz akkor és ki segít?

Erre egy kicsit már nehezebb „várakozni”. E téren nem a szavakkal dobaközés, hanem a komoly munka segít csak. A feyromosság legmesszebbmértő szemébe-tartásával végbevitelt munkabeosztás, mely — ismételtlen hangoztatjuk — senkitől sem kíván erjét felülbáladó munkát.

Szűtőszőnek tartjuk annak megvilágítását is, hogy nem akar senki semmi rosszat, különösen a kisebbségi magyarok egydüll életképes politikai szervezete ellen nem. Szűtő alképzélestinak szerint a szűköszerű feladatunkat végző csoport lehetne ennek a szervezetnek legurakozóbb szkoasztálya.

Érthetetlen tehát a „hanszina buto” fűtött aggodás. Az a merészség, amivel egy tüntetnek fel írásokat, mintha az hivatalos oldalról jönne, holott ez a tény teljesen kizárt. Az ünsetlen, minden hátsó gondolatól mentes, közvetlen a faluból kinőtt ember vetése mellett belindított és sürgetett mánkát támogatni illik. Ezt minden bizonytal a felölse tényezőik is így gondolják. Fölősegek tehát a mindögyre hivatalos szinbe burkolozó aggodás, amely ellen már egyik elnöki tanácsülésen is komoly szavak hangszottak el.

Faire tehát az epevel párosult sanda gyanút. Munkának, becsületes munkának jött el az ideje. Különbén a kérdésre még adatokkal felezeretlen vissza fogunk térni.

BEL- ÉS KÜLFÖLD.

A Magyar Párt felszólalása a közigazgatási javaslat vitájában. A román parlament az új közigazgatási törvényt tárgyalja. A keddi gyűlésen a Magyar Párt egyórás hosszúságban fejttette ki álláspontját az új közigazgatási törvény sérelmes intézkedéseivel. A Magyar Párt elnöke rámutatott, hogy a törvény milyen katasztrófa csapást mör az anyanyelv használatára. A törvény 135 és 165 szakaszaiban egyenesen kizárja a községi és megyei tanácsokból azokat, akik szöben és írásban nem beszélik az államnyelvet. Ezek a magyar lakta vidékeken egyenesen kirekesztik a kisebbségi elemet abból a munkából, amely arra hivatott, hogy a maga falujának vagy városának sorsát intézze. A Magyar Párt visszautasította a közigazgatási törvényjavaslatot s azt nem szavazta meg.

Tessék taposni a székely jobb oldali munkájához! A bánági hazafias székely jobb oldali fiatal ügyvéd feljelentésére letartóztaták Dr. Ungár Adolfot, a bánági Magyar Párt elnökét. A feljelentők vádja szerint az 1918 évi forradalmi időkben Ungár parancsnoki minőségben több román parasztot agyonlötöztet. Ezzel szemben most 18 év után is igazolható, hogy Ungár Adolf a Magyar Párt bánági elnöke miúntor a nemzetli türelmességnak volt békés embere. A forradalmi időkben, mint tiszt, tagja volt a polgárőrségnek, de a kérdéses időben nem is tartózkodott a megjelölt helyeken. A vizsgáló bíró előtt kijelentette, hogy soha nem ölt és nem löttet. Debát ilyen a gyűlölet munkája jó jegyzése meg magának mindenki, aki kisebbségi sorban taposni tud a székely jobb oldali törekvések fajvédelméhez.

Véres katonai forradalom Japánban. Japánban talán az egész világpolitika irányára kiható forradalmi események zajlanak. A múlt héten a tokiói egyik gyalogezred fellázadt. A lázadást fiatal háborus párti tisztek kezdeményezték, akik meggyilkolták mindszokat a minisztereket, akik mérsékelt politikájukkal ellenerték a szovjet megtámadását, valamint a Kínában való előretűlést. Amennyiben ez a forradalmi terv sikerül és felülberekedik Japánban az imperialista irányzat, úgy rövidesen elkerülhetetlen lesz a háború, amely esetleg ismét lavinaszerűen sodorja magával az egész világot.

Gyárfás Elemér a szenátus múlt szerdai ülésén a hortermelés szabályozásáról szóló törvényhez szölt hozzá.

Hangos utcai tüntetést rendeztek a diákok Gusti volt közoktatásiügyi miniszter ellen. A cunji egyetemi haligatók egyrésze a múlt héten tüntetést rendezett Gusti volt közoktatásiügyi miniszter ellen, aki az egyetem társadalmi tudományi tanácskének betöltésével kapcsolatosan tartózkodott Cujon. A tanácskére két pályázó volt. Gusti volt miniszter Harasztna tucuresti egyetemi magántanárt támogatta, akbit a diákság d mokrata elvű csoportja is obajtott megválasztani. A társasítás Harasztna javára dönt el és említt a jobboldali diákság Gusti miniszter ellen nagy tüntetést rendezett.

Csik, Gyergyó és Kászon története.

Budapest, február hó. Örömmel értesültem, hogy Csikban megértették a hívó szavamat és megadulit az előjegyzés Endes Miklós dr. készenálló művére, a csiki, a gyergyói és kászoni székelység történetére.

A kiváló szerző művének kiegészítésén és tördőlestitésén most is állandóan és lankadatlanul fáradozik. A mű az eredeti 500 oldalról ma már 700 oldalra bővült. Ennek dacára az elővételi ára még ma is 300 lej, ami körülbelül azt jelent, hogy a szerző ez idő szerint még önköltségi áron bocsátja rendelkezésre művét csiki székely testvéreinek.

Sajnos, a mű előállítására előreláthatólag több százezer lejtbe kerül, így az eddigi előjegyzések korántsem nyújtanak alapot arra, hogy a készenálló kéziratok nyomdába adhatók legyenek. Slessenek tehát az érdeklődők a rendkívül kedvezményes elővételi ár igénybevételével, mert kérdéses, hogy ez az ár kényebb fenntartható lesz-e. A bolti ár 500 lej lesz, így az, aki ma előjegyez a műre, igen jelentékeny összeget takarít meg. Másfelől a mű a kedvezőtlen gazdasági viszonyok miatt korlátozott példányszámra jelenik meg, így aki az állandó értékű és szászadokra szölo művet megszeretni akarja, jól teszi, ha előjegyzésével már most biztosítja a maga részére a művet. Előjegyezni lehet a Csiki Lapok kiadóhivatalánál, vagy Kolumbán József dr. M. Ciuci ügyvédnél személyesen, vagy egy levelezőlapon.

Mikor Orbán Balázs híres 6 kötetes Székelyföld jét évenként kiadta, 1868—1873, a községek, a közbirtokosságok, az egyházközségek és a jöbhödu magánosok több példány előleges megrendelésével tették lehetővé az örökbecsű mű megjelenését, akiknek nevét a legnagyobb székely az egyes kötetekben megörökítette. Ezt a követendő példát ajánljuk a csiki székelyek figyelmébe.

Véleményünk szerint, ha egy csiki székely igaz hitet akar tanulni, akkor vegyon egy imádságos könyvet, de a második kötet okvetlenül Endes Miklós dr. csiki története legyen. Ha pedig sok kötetre rug a könyvtára, akkor is az első és a második kötet az imádságos könyv és Endes Miklós könyve legyen! A többi csak ezek után következhetik!

Ezúton kérjük székelyföldi lapírsalakat, birtják fel közönségünket az előfizetésre, illetőleg az előjegyzésre. Vegyék át az előjegyzéseket és juttassák a Csiki Lapok hoz, vagy közvetlenül hozzám (Budapest, Bölgyminiszterium). A könyv nemcsak a csikiaknak, hanem minden székelynek örökbecsű.

Mihelyt meglesz a kellőszámu előjegyző, a készenálló kéziratokat haladéktalanul a nyomdába adja a szerző.

Jöjjenek a hívó szóra székely testvéreink! Édes Anyátok, a drága szülőföld szölo hozzátok és akar beszélni veletek! A Hargita gyermekei fűljöjjenek észre egy nagy és állandó közös találkozóra, hogy meglássák, milyenek voltunk és milyenek vagyunk! Senki se maradjon el, ha igaz valóságban látni akarjátok egymást.

Mily szépen szölo Galencel Szöve Ambrus 1670-ben: Székelyföld Jaj de szép, Mindig zöld Székely nép! Házam ott, Székely vér, Szívem ott. Magyar ér.

Tusnádi Ethes Gyula dr.

Eladó 1926 óta bevezetett Mercu-rea-Ciuc — Sandominic, jo forgalmu autöbusz-járat, egy Chevrolet truc tip. 1936, gépkocsival. Gidró Márton Carța, Jud. Ciuc.

a tentemlített forrásmunka adatai alapján, a következőket írhatom:

A. R. P. Botár János. Joakim 1696-ban született Taploczán. 1719 június 24-én beöltözött, 1724 okt. 29-én pedig felszentelték. Lector Theologiae 1735—38. 1747—50. 1756—1759-ig definitör. 1738—41 custos. 1741—44. 1750—53 és 1759—62 Minister Provinciális. A Provinciának igen érdemes és munkás tagja. A szerzetesi fejelem, buzgótság, alázatosság és türelm példája. Irodalmi munkát közül nevezetesek I. „Az uszoráról”, II. „Scientia secum quae est scientia, se proxima regula morum.”

P. Botár Joakim Isten akaratában való megnyugvással viselte — öregségére — mindkét szemé világának teljes elvesztését. 1764 febr. 3-án halt meg, Désen.

P. Györoy J. id. m. 474 old.

Iue, a mult példái ékezen beszélnek és utat mutatnak a megértő, becsületes munkában való összefogásra továbbra is azokkal, akiket az isteni gondviselés — élethivatásuknál fogva is — arra jelölt ki, hogy a körülöttük élő hívő lelkeknek gondozói, irányítói és védelmezői legyenek.

„Szant Ferenc fiai” ma is éberen figyelik és szívükön viselik a somlyói Mária lábai előtt nehéz munkában verejtékező népek a sorsát s igazán nem rajtuk mulik, ha annak esetleg egyes tagjai, nem okulva a mult intő példáin, eltévelyedve lesznek kénytelenek a lelki örvénybe pusztulni... Testvér, feléd nyújtott kéz vár!... Kapaszkodj bele!...

— G. S. —

Mozaikok Csik régi történetéhez.

Írta: Endes Miklós

s felolvasta „Az erdélyi férfiak” egyesületében 1935 jan. 10.

III.

Gyergyó elnevezést Liebhárdt a bulgár Gyurgyevóval hozza kapcsolatba, mint Ditró Ditró Gytrovóval s bulgár

szláv eredetűnek tartja, valamint Jedro, jdro magot valaminek a közepét jelenti, Ditró Gyergyó közepe: ép így Szereda is közepet jelent, Szereda Csik közepe. Görög Joachim szerint az örmények Gyergyót Dsurdoynak hívják, ez nem felel meg a latin Georgeonak, Georgeost az örmények Kevortnak mondják, szerinte is Gyergyó Gyurgyevóból ered 1524-ben előfordul: „Laurentius presbiter de Oláhfalv plehanus de Kászon ac vicearchidiaconus Sedis Chyk, szent Gyurgyo ac Kazon György régi alakja Gyurgyo, Gyurg, Gurg.”

Erdélyt, midőn a magyarok bejöttek, javarészen a székelyek a Szamos, Torda és Marosujvár körüli sódvidéket Zalánát, Gyulahérvárt és környékét a helynév történet szerint bulgár szlávok lakták, akiket Pais Dezső szerint bulgákoknak hívtak, ezeknek lehetett vezére Anonymus XXIV. fejezetében említett Gelu vezér.

Hóman Bálint forrástanulmánya alapján megállapította, hogy az ősi szentlászlókori Gesta szerint a magyarok két irányban jöttek be. Arpád törzse négy másik törzssel Vereckénél Bogát Verbulcs törzs, Kulpun s Botond törzs s a Gyulák törzse a besenyők és bolgárok támadása szűlte nehéz helyzetből csak úgy tudott menekülni, hogy a Tatros és melléktölgyői völgyön átjött a Kárpátokon. A vereckei bejövétel emlékéit a királyi család, a felső tiszai és az egri egyházmegyei hagyomány, az erdélyi bejövételt Verbulcs törzsből eredő Koppány nemzetség a Dunántulon tartotta fenn, mely utóbbit a Koppány verő vezérlétől eredt Ják nemzetség egy tagja foglalta írásba, amint azt Kállay Ulbul „Koppány Krónikája” cím alatt a Turulban közzétett tanulmányában megírta.

Az említett három nemzetség a leírás szerint Csikba érkezett s a Dunántulra telepedett Verbulcs és Botond nem-

1) Magyar nyelv X. 256.

2) „A szentlászló kori Gesta s XII. és XIII. századi követői 1928. B. P. 50. l. Magyarok honfoglalása 1928.

zetségek a Maros alsó folyásánál letelepedett Gyula nemzetség sok székelyt sodortak magukkal, akiknek kívül számos helyen maradt még avar maradvány.”

A magyarok a székelyek által birt területet nem bántották, ez magyarázza meg, hogy csak a Szamos mentén és a Maros alsó folyását szállották meg.

A székely és magyar rokon törzsek voltak. A székelységnek voltak magyar elemei is, a székely beszélt a magyar, bolgár-török s „j” török nyelvet is a magyar pedig a magyar nyelven kívül a bolgár-török nyelvet. „v” ezenkívül a magasabb rétege a turk nyel et „j” turk), a székely és magyar nyelv közös alkotó elemeire ez volt világos.

A csiki székely nép a többi székelytől elvált, az e lehet a-nak ejti ki, míg a háromszéki az „á” betű elé i-t tesz, az udvarhelyi és maroszéki ö-zik, a csiki nép maga Csikországban a Csik nép sajátosságait tartotta fenn. Tudni kell ugyanis, hogy minden török nép számos törzsből állott, melyek mindenikének meg volt a maga saját neve, de emellett a legáltalmasabb az uralkodó törzs nevét is viselte; ma még nem tudjuk, hogy a székelységben hány külön török nép volt. A hat nem és 24 ág név erre nézve nem ad felvilágosítást. Az „Adorján” nem „Telegd” ága nevét viselte a mezőség közepétől. Moldva határzélétől kinyúlt közepérséki terület; udvarhelyszéki és maroszéki székelyek egyformán nevezetnek telegdi székelyeknek. Adorján nem emléke a hasonnevű csikmenasági Adorján család nevében maradt meg. Egy-egy nem vagy ág neve meg egy-egy határrész, község tizes nevében él, pl. Csikban az Ecken réjtje: Boroszló Csikmindszent tizesében, Jenő nem Jenőfalvában.

Nem szenved kétséget, hogy a csiki székelység részt vett a magyarság honfoglalási harcában s nyugati orientá-

3) Dr. Asztalos Miklós: „A székelyek őstörténete a letelepedésig.” Erdélyi muzeum 1932 4—6 sz. 230 s a köv. lap.

4) Németh Gyula: „A honfoglaló magyarság kialakulása” B. P. 1981. 246 s köv. l.

A sporttelep ügye.

Sportklubunk intéző bizottsága Faroga Victor polgármester elnöksége alatt a hó 21-én foglalkozott a sporttelep kiépítésének kérdésével. Faroga elnök beszámolt arról a nagy munkáról és áldozatkészségről, melyet a város, a megye, azonkívül a helyőrségi és zászlóaljparancsnokságok tanúsítottak részben az új sporttelep megszerzése, részben annak csatornázási munkálatainál.

Aszonban a sporttelep még mindig nem alkalmas játékok megrendezésére. Kerítésre, tribünökre és öltözőkre van szükség, hogy az a játékosok, vendégcsapatok és a nagyközönség igényeinek minimumát kielégítse.

A közdeményező lépések megtörténtek. A munkának megkezdésénél nem szabad, azokat minden erőnkkel és tudásunkkal folytatnunk kell, hogy a sporttelep a város ifjúságának oly állapotban adhassuk át, hogy ezen a területen és lelket nemesítő sportnak élhessen, fizikai erőjét és idegrendszerét megeddhesse és előretörő ambíciójával magának és városának dicsőséget szerezhessen.

Mi a város közönsége megértő jóindulattal vetünk tudomást arról, hogy az utóbbi két esztendőben szemünk előtt játszódott le az a munka, melynek célja a városnak a környező fűrdők klimatikus centrumává való átalakítása. Park, könterkek létesítése, utcák szabályozása, városi senekar felállításának mind annak bizonyítására, hogy ez a város fokozatosan alakul át azé, a minnek már eddig is lennie kellett volna — fűrdővérossá.

As idegenforgalom emelése esetén már az arra hivatott szervek feladata lesz. Ezek: a turisták egyesületünk és a sportklub.

Mindkét egyesület az elmúlt évek viszontagságos pénzügyi viszonyai között is fenntartotta magát. Akarat-erő, töretlen lelkesedés, mely minden aktív tagban megvolt, tudott szubvenciók nélkül is eredményeket elérni és ennek a kicsiny, jelentéktelen városnak nevét és környékét még az országhatárokon túl is ismertté tudta tenni.

Ezért nem várhatunk mi a város közönsége továbbra is tőlünk, hogy jóakarattal bár, de übetett kézzel nézzük továbbra is ennek a kicsiny lelkes csoportnak a munkáját.

Sürgősen segítségére kell nyitnunk ennek a két egyesületnek. Segítenünk kell, nehogy a magukra hagyottság és a nyomorúság árnyát szegje vállalkozásuknak, nehogy a végén is kedvet hagyottan, közönyössé váva a téliességbe süllyedjenek.

Segítségükre kell nyitnunk. Munkával, anyaggal, vagy pénzzel is részt kell vennünk az új sporttelep megépítésének munkájában.

Április negyedikén van a sportegyesület nagy évi és tisztújító közgyűlése. Addig mindenki, ki némi érdeklődéssel volt az egyesület tevékenységére iránt, lépjen be annak tagjai közé. Az a havi 10 lej tagsági díj nem lehet akadály senkire nézve sem, hogy a sportklubnak tagja legyen és beleszólhasson ennek az egyesületnek életébe és vezetésébe.

Jelenjünk meg mindnyájan a közgyűlésen, mert hiszen kizárólagosan miénk ez az egyesület és egymás iránti igaz sportbarátsággal tárgyaljuk meg közös akaratunk megvalósítását: az új sporttelep megépítését.

Csináljunk ebből a munkából közhelyet. Mondjuk ki ennek nélkülözhetetlenségét. Válasszunk olyan vezetőket, mely igaz szívvel és munkával áll az ügynek szolgálatában.

Mi támogatni fogjuk őket.

Ha ez így lesz, akkor ezen a nyáron már az új stadion poroszán épült alkalmas tribünökkel fogjuk büszkén végignézni ifjúságunk küzdelmét a dicsőség színpadán.

cióban a mindama harcokban, amelyekben a székelység szerepelt. A földrajzi elhelyezését figyelembe véve jórészt Szent László hadainak javarésze (a cserhalmi) a kerlési ütközetben csiki székely volt. XIII. sz. előtti időből az erdélyi székelységről nézve írott emlékeink nincsenek, bár kétségtelen, hogy Erdélyben élt a pozsonyi és mosoni székelyekről 1116, 1146-ból emlékeink vannak. Forrásaink szerint a XIII. századig csak Szent László király járt Erdélyben, a tatárjárás előtt. Az erdélyi néps a XII. század közepe előtt a széleken lakó székely elég erős volt az Erdélyt ért támadásokat visszaverni.

Ha voltak is ezeknek a harcoknak írásos nyomai, azok a tatárjárásról elűntek; a nyugati magyar krónikások vagy nem tudtak ezekről, vagy nem törődtek velük. Anonymus keveset ír a székelyekről, a Tisza mellett Szentes körül kezdi őket szerepeltetni; Kézai, mint Karácsonyi megállapította, csak másodkézből kapott adatokat a korában élő Pelbartusi Bertold uterét a Kézai apáttól, ki a székelyekről nyilván a nulkori püspökség területéről kapott értesülésből merítette a XIII. sz. 3. negyedében azt a tudomást, hogy a székelyek a blakkokkal összevegyültek s azok írását eltanulták, a német lovagok által Barcaság földjére telepített bessenyőket nézte blakkoknak, akiket a törökök canglinak, a szlávok cangonnak neveztek.⁶⁾

A székelyek részt vettek Joachim szebeni ispán vezetésével a bolgár király hívására a kunok ellen vezetett hadjáratban, kiket Widdin mellett levertek; szerepeltek V. István, mint ifjabb király, majd mint király hadjárataiban is. Ezekből a csikiak se maradtak ki.

A csiki székelység a tatárjárást erdőkben bujkálva élte át.

⁶⁾ Karácsonyi János: „Kitől hallotta Kézai az erdélyi székelyekre vonatkozó híreit.” „Századok” 1913. 392 l. — Fejér György: „Ab origine et incunabula Hungarorum” 59 l. — Lukácsi Kristóf: „A magyarok őselői.”

Siverseny a Hargitán.

A helybéli Turista Egyesület február hó 28-án rendezte meg szokásos évi házi versenyt, a rossz hóviszonyokra való tekintettel — ezúttal a Hargita fűrdőn.

Vasárnap reggel autóbussz vitte fel a Tolvaosra az érdeklődőket, ahonnan sivel vágta neki a fűrdőnek. A versenyzők, köztük öt odorheimi sző, már előző nap megérkeztek.

A sportnap programját szentmise vezette be. A mercuria-cinici káplán gyalog tette meg az utat a nagy hóban a Tolvaostól, csak hogy a versenyzőket szentmise mulasztás ne terhelje. Kántor, minisztrások és énekkoros mind a versenyzők köréből került ki. Az itt szerzett fölemelő hangulat jegyében folytak le a versenyek a bár igen nehéz volt a terep, mégsem történt semmi baj.

Déliután, a lesikló verseny befejeztével pompásan elkészített tokány várta a versenyzőket és kísérőiket Dombonlinánál. Itt hirdették ki a versenyek eredményeit is. A győzteseket harssny éljen köszöntötte, amely nemcsak a hassalnak, hanem a nagyon tehetséges odorheimi versenyzőnek is kijár.

Csak a késő esti órákban oszlott szét a si-sport lelkes gárdája, egy felejthetetlen szép nap emlékével.

A verseny nagyon szép eredménytől eltekintve, még az a felfedezés is járult a nap élményeibe, hogy míg az Ol' völgyében havat alig lehet látni, addig a Hargita fűrdőn 60—70 cm. nagyszemű hóréteg takarja a földet. Ez a körülmény Hargita fűrdő téli sportcentrummá való kiépítésének ötletét veti fel, amelynek megvalósulása érdekében a Turista Egyesület már most beindítja a propagandát.

Alább közöljük a siverseny eredményeit:

Műlesikló verseny. (Slalom) Senior: 1. Daradics András (Ciuc) 0 perc 52 mp. 2. Nagy Ferenc (Ciuc) 0 perc 53 mp. 3. Nádalka János (Ciuc) 0 p. 54 mp. Junior: 1. Csikmántory Ottó (Odorhei) 1 p. 13 mp. 2. Csah Miklós (Ciuc) 1 p. 5 mp. 3. G. czó Antal (Ciuc) 1 p. 7 mp. Női, rövidebb pályán: 1. Daradicsné, Drócsa Panni (Ciuc) 0 p. 58 mp. 2. Drócsa Bizi (Ciuc) 1 p. 33 mp.

Lesikló verseny. Senior: 1. Daradics András (Ciuc) 20 p. 10 mp. 2. Nádalka János (Ciuc) 20 p. 28 mp. 3. Drócsa Imre (Ciuc) 20 p. 56 mp. Junior: 1. Csikmántory Ottó (Odorhei) 20 p. 15 mp. 2. Csah Miklós (Ciuc) 21 p. 6 mp. 3. Kiss Ferenc (Ciuc) 24 p. 40 mp. Női: 1. Drócsa Bizi (Ciuc) 26 p. 40 mp.

Ön is
vegyen részt a X. állami sors-
játék hallatlanul előnyös új já-
téktérve nyerési esélyeiben.

72.319 nyeremény
Lei 284,634.560 összegben.

Huzás március 15-én.
Vegyen még ma szerencsés sors-
jegyet a Lörincz sorsjegyirodában,
Mercurea-Ciucon
a București kávéházzal szemben.
Egy negyed sorsjegy ára 200 Lei.

1-2

KÜLÖNFÉLÉK.

— Dr. Pál Gábor képviselő ismeretterjesztő előadása Siouloni (Madefalva) községben. Dr. Pál Gábor orsz. képviselő, az Országos Magyar Párt megyei elnöke, nagyfokú elfoglaltsága között is időt kíván szentelni arra, hogy kiszálljon a községekbe és központi törvényhozásokat és ismeretterjesztő előadásokat tartson. Siouloni községben március 8-án délután 4 órakor, a Közművelődési Népházban tartja meg az idén első ilyen előadást, melyre a község lakosságát ezúton is meghívja a községi tagozati elnökség.

— Március 3-án este műkedvelőink előadásában: Az érettségi. Keddén este városunk kitűnő műkedvelő gárdája színpadra hozza Fodor Lászlónak nagyszerű 3 felvonásos életképét: az érettségi. Az előadás a V. gadóban lesz. Közönségünk figyelmét felhívjuk arra a tényre, hogy miután a három felvonás egymáson történik, így az előadás legkésőbb 11 óra befejeződik. Egyszóval másnap elfoglaltságában senkit nem akadályoz az, ha megnézi az előadást, amelyre műkedvelő csoportunk olyan nagy ambícióval készül. Biztosan állítjuk, hogy közönségünk nem fog csalódní. Művészetet, értékes szórakozást fog találni. A nagy érdeklődésre való tekintettel figyelmesteljük a közönséget, hogy jegysokról előre gondoskodják a Vákár üzletben. Az előadást március 6-án délután 4 órakor megismétlik.

— Meghívó. A Magyar Párt gyergyói járási tagozata Gheorgheni (Gyergyószentmiklóson) március 15-én délután 3 órakor a Központi szálloda (volt Laurenty szálló) nagy termében közgyűlést tart, melyre a Magyar Párt tagjait ezennel meghívjuk. A közgyűlésen Gyárfás Elemér szenátor és Pál Gábor orsz. képviselő beszámolót tartanak végezt munkájukról. Gheorgheni, 1936. február hó 27-én. — Az Országos Magyar Párt gyergyói járási Elnöksége.

— Purim estélyi Mercurea-Ciucon. A „Wiso” szűdő nő- és leányegylet folyó évi március hó 7-én tartja Purim-estélyét a „Bucuresti” kávéház termében, melyre az érdeklődők figyelmét ezúton is felhívjuk.

— A covasna elemi iskola világra szóló botránya. Ilyent még nem olvasott a világ. Példája annak, hogy az elkapott fiatalok nem ismer semmi fejelemet, sem tekintélyt. Covasna történt pedig, hogy az ottani állami iskola Losinca Constantin nevű fiatal tanítója ellen sok volt a panasz. Emiatt február 13-án a felettes hatósággal Fortuna Nicolae tanfelügyelőt kiküldték a helyszínre, hogy tartson vizsgálatot. A tanfelügyelő meg is érkezett. Mikor belépett a hetedik osztályba, javában énekelték Losinca tanítványai. A tanfelügyelő meglepődött ezen, miután a tanrend szerint alkotmányóra volt előírva. Kérdésre vont az éret. Majd érdeklődött, hogy különben miről folyik a tanítás. A román saasról tartottam előadást, felelte Losinca és intett növendékeinek, akik felálltak és élénkeltek a „Tricolor” című hazafias dal. A tanfelügyelő nem nagyon volt megelégedve ennyi válasszal, hanem felkérte ismét a tanítót, hogy kérdezzen a gyermekektől az előadott anyagból. Losinca kerekén megtagadta a kérdés teljesítését. Erre a tanfelügyelő behívatta Duma Igazgatót és Sasas Ferenc tanítót, hogy legyenek tanul a tanító viselkedésének. Losinca erre kijelentette, hogy az igazgatót nem tartja embernek. Haragosan rá is parancsolt, hogy hagyja el a termet, majd a gyermekeknek kijelentette, hogy aki felelni mer, azt kidobja. Az általános elképedésből még magukhoz sem térhetek, amikor Losinca tanító ur egy két méteres lécut kapott fel a szal venni kezdte a tanfelügyelőt, ahinek fején és karján tizenegy napon túl gyógyuló sebeket okozott. A gyermekek a nagyszerű teljesítmény láttára hanyat-homlok menekültek ki a teremből. A kínos botrány ügyében szigorú vizsgálat indult.

A rokkantak utadót nem fizesnek. A törvény világosan intészkedik, hogy a hadirokkantak utadó fizesésére nem kötelesek. Ennek dacára c aknem minden rokkantra kivetik ezt az adónemet is s ha szabályszerű időben meg nem fellebbezik, akkor fel is hajtják. Ezek óta kérjük az adóhivatali bizottságokat, hogy a községi előjáróságok által előterjesztendő névjegységek alapján a hadirokkantakra ne vessék ki az utadót. Nagyon szegény embereknek okoznak felesleges költségeket és sok kellemetlenséget.

— A csikmegyei ipari üzemek figyelmébe. A csikmegyei Munkakamara felhívja az összes ipari üzemek figyelmét, hogy amennyiben olyan alkalmazottak vannak, akik még idegen nyelvű munkakönyvvel rendelkeznek, azok legkésőbb f. év március 20-ig cserélik át az állam hivatalos nyelven kiállított könyvekre. Március 20 a után ellenőrzni fogják, hogy megtörtént-e az előírt átcserelesek.

— Kisiparos kongresszus Bucurestiben. Roman Valér sérelmes ipartörvény tervezete a kisiparosság között óriási elkeseredést váltott ki. A törvény ellen való tiltakozás ügyében a kisiparosság március 1 és 2 ára nagyszabású kongresszust hívott össze, amelyen az egész regáli és csatolt területek iparossága résztvev. A csiki kisiparosság Szabó Bani iparosképviselet bízta meg, hogy a nagygyűlésen nevében tiltakozását jelentse be az ipartörvényben készülő veszedelmekkel szemben.

— Gheorgheni hírek. Karl Vencel 19 éves kerekakadó inas sarbében egy kis kálberű piaktolyt rejtgetett. A napokban vizet merített, miközben a piaktoly esült és a folyó könnyebben megszabte.

— Rárlig Márton 70 éves korában felakasztotta magát. Tattónak oka a nyomorúság.

— Dr. Makfal Domokos ügyvéd Grün Zsigmondot azért jelentette fel, hogy bizonyos átadott több jogosságát eladta és a pénzzel nem számolt el.

— Idegenforgalmi propaganda Ciucon községben. Bankó Imre constantin lakos Ciucon község egyik kereskedőjétől ígértetett kifélt. Az ismeretlen embert maglatta Rusau Gheorghe hatósági erdőőr és egy Bilibók nevű társa. Bankó kétségtelenül nem volt tisztában az erdőőr méltóságának kijáró tiszteltetés szabályaival. Ennek lehetett következménye az, hogy Rusau és társa nekiesetek községük vendégének és mind a n igaz ok nélkül jól megverték. Bankó feljelentésére Rusau és Bilibók ellen eljárás indult.

— Tuz. Ö. v. Szabó Lajosné sandominici lakos csútra és istállója hófőre virradóra leégett. A bevezetett vizsgálat gvyjtogatást állapított meg, amelynek gyanuja alapján Kurbó Józsefet letartóztatott.

— Viassafele sütt el a támadás. Szatmári István frumosai gazda kitámadta az uton Baló László és Vilmos delnital lakosokat, akik bították a támadó kezéből a fejését s alaposan elverték úgy, hogy 20 napig gyógyuló sebeket szenvedett.

— A censura általános rendelkezései szigorúan előírják, hogy a helységnek csak a román elnevezését lehet használni s ezenkívül az esetleg kitörölt részek szemléltetését fehér foltokkal jelezni nem szabad.

— Ujonok bevonulása. A hadügyminiszter az 1936 os katonai korosztály bevonulási időpontját április 1-ben állapította meg.

— Egészségi lapot kell kiállítani minden alkalmasottról. Az egészségügyi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint minden biztosításra kötelezett alkalmasottról egészségügyi lapot kell kiállítani. Felhívjuk a munkaadók figyelmét, hogy ezeket az egészségügyi lapokat az alkalmasottról kiállítsák. Egészségi lapok kaphatók a Vákár Üzletben, Mercurea-Ciuc.

— A mediaszi Magyar Kassinó 50 éves ünnepe. Mediasz maroknyi magyarsága most ünnepelte a Magyar Kassinó fennállásának 50 éves évfordulóját.

— A székelyföldi ásványvízek történelmének érdekes részleteit kezdte lehozni mellékletként a VI. évfolyamába lépő Székelység most megjelent új száma. Tartalmából ki kell emelnünk a reuma elleni székely találmányu gyógysszer ismertetését, Szécsény Gyula székelyföldi kutatásainak jelentőségét ecsetelő megemlékezést (arcképpel). A székely népiélethez engednek betekintést a jól megválogatott „Góbéságok”. Költemény, székely szótár, kutatási eredmények közlése a más szemle rovatok emelhetők ki az értékes kis folyóiratból, melynek minden egyes száva csak a Székelyfölddel foglalkozik. Szerkesztősége és kiadóhivatala Odorheiu. (Előfizetés egy évre 100 Lei, tanügyiék-, papék-, nyugdíjasoknak csak 60 Lei!)

— Eredményes farkas irtás. A mercurea-ciuci vadásztársulat egyik 4—5 tagból álló csoportjának sikerült egy hét leforgása alatt a „Hosszúsásó“-i hajók ügyessége mellett 4 drb. hatalmas farkast eljéteni. A juhok és a nemes vadak vesszelmesei ellenségeinek ilyen eredményes irtása elismerést érdemel. Ezzel kapcsolatban meg kell említeni azonban, hogy a Mercurea-Ciuc és környékén félelmesen elszaporodott kutyák irtásáról is esztendőleges volna körültekintően sajnálkoznunk. Mert elvégre az utcán való járás-kelésre utaló káros egység és testi épiségnek megvédése az illetékes háziállatoknak egyik legfontosabb teendője és egyúttal a mulasztás itt a legnagyobb felelősséggel terheli a rendfenntartó községeket.

— A budapesti menedzserképzési kiállítás március 20—25 napjain lesz. Minden a vásárral kapcsolatos tudnivalókról részletes felvilágosítást nyújt lapunk szerkesztősége.

— Helyiséget keresnek a megyei szeszraktárnak. A megyei szeszraktár elhelyezésére a szeszegyszerűsítési igazgatóság alkalmas helyiséget keres. Ajánlatokat a helyiségek befogadó képességét feltüntetve rajz kíséretében f. év március hó 10-ig a pénzügyigazgatóság adókövetési osztályához kell beadni.

— Nászgyáról lopták el a menyasszonyt. Es sem utolsó történet. Csak ez a bolondos, kissámit-hatatlan élet rendezhető meg a maga nagyszerű szereplőivel. Esuttal bicariki ennek az eredeti műfajnak a színterét. Ugy kezdődött pedig, hogy Toplicean Simon 27 éves bicariki legény szerette Lungu Mária. A történet elindulása egészen szablonos. Lungu Mária is szerette a legényt. A szülők azonban nem egészen állottak ezen a véleményen. Inkább néstek jó szemmél a módosabb Lungu Györgyöt jöendő vejüknek. A fiatalok tervezték, az öregek pedig úgy vésték, hogy Lungu Mária Lungu György venette oltárhoz. A lakadalom mult hétre volt kitéve. Amíg tartott a szokásos vigaság, aszállt a becsapott Toplicean és elváltással szörnyű összeesküvést szöttek egyik korcsmában. Pantea Gheorghe 52 éves, Pantea János 26 éves, Galne Todor 20 éves, Lungu Péter 24 éves legények és a volt vőlegény úgy határoztak, hogy a lakadalmi vigaságról haszátó menyasszonyt a nászgyárról fogják ellopni. Ugy is történt. Maglerték a haszátó új párokat. Megvárták, míg nyugóra tértek Ebben a pillanatban az öttagú társaság, fejszékekkel felszerelve, rátrübe az ajtót, a menyasszonyt férje melől kikapták a elszállították Topliceanhoz. Oda, akit szerintük a szív jogán illetett. A barátok fejszékesen őrt állottak egészen reggelig, hogy senki ne sávarhassa meg az elrabolt menyasszonyt boldogságában. Reggel jött a kifőszadás és a csendőrség, amely helyreállította a törvényes házasságot. Lungu Mária haszátó állították törvényes férjének, az öttagú rendezőseget pedig átadták az ügyészségnek.

— Ügyességi hírek. Tankó Jánosné ghibes lakós feljelentette Ethes Erászabetet, mert az életveszélyesen megfenyegette, hogy marólyuggal a esemeit kiforrázza.

— Samuél Salamon bicariki lakóháza Bucsa Gábor és Tabuc János betörtök. Még mielött bármit lophattak volna, tettenérték. Letartóztatták.

— Pál István Racul községhelyi legényt azért tartóztatták le, mert Kos Károly volt gazdájának kerítését bosszúból szétrombolta. A kerítés gerendáit rádobálta a telek mellett elvezető vízutól töltésre úgy, hogy amennyiben kellő időben észre nem vessik, vízuti szerencsétlenség okozója is lehetett volna a kerítés-rombolás. Pált letartóztatták.

— Ismeretlen tettesek behatoltak Hegedűs István Balás remetéi lakós házába és onnan 40 ezer lejt elloptak.

— Törvényszéki hírek. Antal Miklós és Görbe Miklós ghibes csángó legények összeverekedtek a annak során Antal Miklósat úgy szíven szúrta, hogy a helyszínre meghalt. A törvényszék most 3 évi börtönrre ítélte Antal Miklósot. Az ítélet azért ilyen enyhe, mivel az ügyelme vette, hogy Antal övédelemből használta bicakáját.

— Molnár Imre (finác). Tankó János, Antal Péter buca-de-jei csángók verekedés miatt állottak a törvény elé. Mind a három 15—15 nap foghátságot kaptak.

— Értesítés. Értesítem a t. községséget, hogy közföldre utastam. Április 8-án érkezem haza. Szamuk Zeigmond, fogás.

— Bucsanó. Mindasottnak a barátainknak, ismerőseinknek, akitől Mercurea-Ciucból való végleges elköltözésünk alkalmával az idő rövidsége miatt személyesen elbucsanul nem tudunk, ezúton mondunk Istehosszadót. Szántó Mihály és családja.

Küküllőmenti bor már 12 lejtől kapható Holló vendéglőben, M-Ciuc.

Meghívó

A Szépvizl Elő Takarékpénztár Részvénytársaságnak 1936 evi március hó 25-en délután fel 3 órai kezdettel az intézet helyiségében tartandó

IX-ik ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE.

TÁRGYSZÖVEZAT:

1. Előzki megnyitló, a szavazati jogok igazolásának számbavételére 3 tagu bizottság, a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Igazgatósági jelentés az 1935 üzletévről.
3. Felügyelő bizottság jelentése.
4. Zárszámadás előterjesztése és a mérleg megállapítása.
5. Határozathozatal a 2—4 pontokra vonatkozólag és a felmentvény megadása iránt.
6. Igazgatóság és felügyelőbizottság újra választása.
7. Indítványok.

Az alapszabályok 17 §-a értelmében a határozatképességhes legalább 2 000 részvényi képviselete és 12 részvényes személyes jelenléte szükséges.

Frumoasa, 1936 február hó 11

Igazgatóság.

ELADÓ egy Gebr. Stingel-fele rövid keresztthuros zongora, teljesen új, kifogástalan állapotban és egy A. Amberg-fele hosszú zongora jó állapotban. Cím a kiadóban. 2-8

Primăria comunei Cozmeni. Județul Ciuc.

Nr. 229—1936.

Publicațiune.

In ziua de 20 Martie 1936, ora 10, in localul Primăriei comunei Cozmeni-Ciuc, se va ține licitație publică conf. art. 88—110, din L. C. P. pentru vânzarea materialului lemnos, esență molid, volum net 2069 m. c., din parchetul No. 8 al comunei Cozmeni.

Estimațiunea oficială este de Lei 196555. Garanția provizorie este 5%. Condițiunile se pot vedea la Primăria comunei Cozmeni și la Ocolul Silvic Sânmărtin. In caz de nereșită a doua licitațiune se va ține în ziua de 31 Martie 1936, la aceeași oră. Cozmeni, la 22 Februarie 1936.

PRIMĂRIA.

PRIMA CASSA DE PASTRARE DIN FRUMOASA.

Bilanț la 31 Decemvrie 1935.

Debit. Cassa in numerar 41.598.— Debitorii 4.160.499.— Imobile 33.500.— Cheltuieli de administratie 181.226.— Total 4.416.823.—

Credit. Capital acționar 1.750.000.— Fondul de converziune 966.121.— Depunerii 1.667.816.— Dividende neridicate 1.207.— Dobânzii 31.679.— Total 4.416.823.—

ELADÓ a Tribunală mōgōtt lévō villanegyedben egy űresterök. Cím a kiadóban. 4—

Fakereskedő urak figyelmebe!

In atențiunea Dior comercianți de lemne!

- Bevételi és kiadási utalványok
- Mandate de intrare și eșire
- Bérfizetési jegyzék (Listă de plată)
- Anyag- és erdőfelvételi könyvecskék
- Cărticică de inventar pentru materialul in deposit și pădure
- Előleg könyv (faragottfa, gömbfa, gömbrud)
- Cărticică de avans (pe lemn rotund etc.)
- Fuvar-bárca (Barță pentru cărăuși)
- Munkások nyilvántartása (zsebben hordható)
- Evidența lucrătorilor (ptur purtat in buzunar)
- Orvosi utalvány (Certificat)
- Számkönyv (Factura)
- Szállítási kimutatás (Consignatio)

Állandóan raktáron, legjutányosabb áron beszerezhetőek

VÁKÁR könyvkereskedésében, M.-Ciuc. **LIBRĂRIA VÁKÁR** Mercurea-Ciuc.

Mindenemű nyomtatványok megrendelésre a legszebb kivitelben a legpontosabban eszközöltetnek.

Publicațiune.

Cassa de păstrare S. p. A., din Ciucsân-gheorghiu in stare de lichidare aduce la cunoștință celor interesați, că in ziua de 12 Aprilie 1927 și a hotărit lichidarea. Creditorii ei sunt somați ca să validiteze creanțele lor în termen de 6 luni de zile scotote delu inserarea a treia a acestei publicației.

Ciucsânghorghiu, la 14 Februarie 1936. Direcțiunea.

3-3

Építkezésekhez jó minőségű meszet
bármilyen mennyiségben, kedvező feltételek mellett az az építkezés helyére szállítunk.
Megkeresésre ajándékkal szolgálunk.
VICTORIA
Általános Gazdasági Szövetkezet mészüzeme, Sándominio-Ciuc (Ceikssentdomokos)

ELADÓ: 1 lakás, mely áll 6 szoba, konyha, fürdőszoba, kamra, csa ott veranda, nagy gyümölcsös, veteményes kert és medékehelyiségekből; 1 lakás: 5 szoba, konyha, kamra, fürdőszoba, csuott veranda, kocsiszin, nagy istálló és gyümölcsös keretei továbbá irószepék, egy alig használt, mely gyermekkecsi Cima kiadóhivatalban.

MODELL KALAPOK
tis naponként új formák olosó árban, megtekinthetők
VENCZEL TANÁRNÉNÁL
Ugyanott készünek mindenemű női kalapok elsőrendű anyag hasznádasával. Kalapok átállításra a legrövidebb idő alatt.
Mercurea-Ciuc, I. C. Bratianu (Gimnázium)-uoca 112. sz., a Sörház közelében.

Könyvkötészeti munkákat
a legszebb es legtartcsabb kivitelben a legjutányosabb árak mellett eszközöl a
Vákár üzlet, Mercurea-Ciuc.

Bratianu-uoca 142. szám alatt az emeleten, két szoba, konyha kiadó. 1-3

A „MUNKA”
ÁLTALÁNOS UTBAIGAZÍTÁSI INGATLAN ÉS ÁRUFOGALMI IRODA
1935 év január 1-én működését újól megkezdette
Elvállalja számadások vezetését, ellenőrzését, merlegek, adóvallások elkészítését a törvényes előírások szerint.
Videkiek minden megbízást azonnal teljesíti, minden ügyben eljár. Jogi ügyekben ügyvédünk áll a megbízók rendelkezésére. 4—
Közvetítjük házak, villák, telkek, mezőgazdaság birtokok vételét, eladását vagy bérletet
Sz. Cseh István, Mercurea-Ciuc,
Calea Stefan-cel-Mare 2. szám, földesint

Háló, ebédlő és iroda berendezések
a leggyorsabbtől a legfinomabb kivitelig
melyen leszállított árkakkal
beszereshetők:
Nagy G. József asztalosnál, Jigodin.
Megfelelő biztosíték mellett részletfizetésre is.